

barbara bego-bojić

ŠKOLOVANJE U MOSKVI

Odluka žirija Chopinovog natjecanja 1980. godine u Varšavi da Ivi Pogoreliću, suprotno mišljenju publike, ne dopusti prelazak u završnu etapu bila je ključna za njegovu kasniju vrtoglavu karijeru. Sporna je bila njegova nekonvencionalna interpretacija, odnosno previše slobodno interpretiranje Chopinovog teksta koje je izazvalo senzaciju. Do toga je došlo zbog vrlo različitog ocjenjivanja žirija: polovina od ukupnog broja članova mu je dala najviše ocjene, a druga polovina najniže. Dodijeljena mu je samo posebna nagrada za "izuzetno originalan pijanistički talent". Marta Argerich je u znak protesta istupila iz žirija, a "slučaj Pogorelić" preplavio je naslove tiska širom svijeta. Burni protesti publike i tiska, nesuglasice u žiriju su od Pogorelića preko noći stvorili ljubimca publike koji je ponio titulu najkontroverznijeg pijanista u cijeloj poslijeratnoj povijesti ovog natjecanja. Slijede potom pozivi za koncerte sa svih strana svijeta.

Do tada se Ivo Pogorelić školovao na poznatoj Centralnoj muzičkoj školi pri Moskovskom konzervatoriju u klasi prof. Timakina. Upisati se u tu školu

nije nimalo lako, djeca cijelog bivšeg Sovjetskog Saveza su konkurirala, te su prijamni ispiti izuzetno zahtjevni. Konzervatorij P. I. Čajkovskog upisuje u klasi prof. Evgenija Malinjina, a završava u klasi prof. Vere Gornostaeva. Uz sve ove vrhunske pijaniste i pedagoge, te njegove prirodene sposobnosti, Pogorelić je dobio izvrsnu profesionalnu školu, koja ga dovela u sam vrh pijanizma i omogućila mu da razvije svoju osobnost. U tome mu je pomogla profesorica a potom i njegova supruga Alissa Kezeradze (Njezina smrt 1996. godine posve je udaljila Pogorelića od njegove publike na duže vrijeme).

U to vrijeme malo tko je znao za njega, iako je lako osvojio prvo mjesto u Zagrebu na natjecanju mladih!, a zatim i na velikim međunarodnim natjecanjima: u Terniju (1978.) i Montrealu (1980.). Na ove uspjehe obratili su pažnju samo stručnjaci, a pravi publicitet mu je donijela tek Varšava te iste godine.

U čemu je tajna njegove osebnije interpretacije? Prvenstveno u zvuku, jedinom izražajnom sredstvu glazbenika, tonu koji živi i s kojim Ivo vlada s najdubljim razumijevanjem i kontrolom. Svaki ton iz njegovih prstiju proživljen je, čak i kad su u pitanju virtuozne kaskade ljestvica, rastvorbi, dvohvata i ostale složene tehnike. Zato i ostavlja dojam iznimne virtuoznosti. Imaginacijom oblikuje i povezuje tonove koji, suprotno zakonima akustike klavira, rastu i pretaču se jedan u drugi, što zahtijeva duboku koncentraciju i, naravno, visoki profesionalizam. Suptilno istražuje novi sklad zvukovnih kombinacija koji proističe iz potpune posvećenosti djelu koje izvodi. Jasnoća svakog tona i nadasve jasnoća misli izražene plemenitim tonom odlikuju sve njegove izvedbe.